

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 134 ◆ П'ятниця, 12 липня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

ПРОФЕСІЙНЕ ВЕСІЛЛЯ

*Ми розучилися любити роботу.
Чи не тому мимовільно молоді часто кажуть:
«Розпитатись — розпишемось, а без весілля
обійдемося!»*

*Ні, їм не грошей шкода.
Їм шкода себе.*

*Бо весілля — то робота, і робота не з най-
лєгших...*

(Закінчення на 9-й сторінці)
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З А особистий вклад у збільшення виробництва сільськогосподарської продукції на основі впровадження інтенсивних технологій і передових методів організації праці Президія Верховної Ради Української РСР Указом від 10 липня 1991 року відзначила державними нагородами Української РСР працівників, агропромислового

комплексу Полтавської, Сумської та Черківської областей.
Указ публікується у «Вісниках Верховної Ради Української РСР».

У ЧОРА в прес-центрі МЗС відбулася прес-конференція міністра закордонних справ України А. Зленка. Основною темою була ринкова

прийняття Декларації про державний суверенітет в міжнародному аспекті. Детальний звіт буде надрукований в нашій газеті.

С ЇГОДНІ акціонерне товариство «Українська біржа», серед засновників якого — провідні міністерства, асоціації, концерни, виробничі об'єд-

нання республіки, а також Київський міський комітет, Спілка орендаторів підприємств України, проводять перші закріплені торги. Загальна сума заявок, що надійшли на продаж товарів, сировини, матеріалів, становить 100 мільйонів карбованців.
Відкриті торги відбуватимуться щотижня. Тут можна буде придбати і

реалізувати такі матеріали і сировинні ресурси, як будівельні матеріали і обладнання цієї галузі, продукти нафтопереробної промисловості, а також агропромислового комплексу, товари масового попиту, що їх виробляє легка промисловість.
Контактні телефони «Української біржі»: 441-21-59; 290-60-95.

РОНОС України

Учора у Верховній Раді УРСР відбулися зустрічі Т. Крачука з активістами Товариства «Україна—Ізраїль».

На зустрічі були присутні голова Комісії з питань державного суверенітету мікробіологічних і медично-аналітичних відносин М. Шуляк, голова Комісії з законорядних справ Д. Павличко, керівник секретаріату Верховної Ради народний депутат УРСР М. Хоменко, голова Товариства «Україна—Ізраїль» народний депутат В. Коваленко, голова Товариства «Україна—Ізраїль» Лєвіта та представники інших єврейських організацій.

них національно-культурних об'єднань України.

Під час бесіди були порушені питання стратегії відносин між українцями та євреями і як ширший аспект цих проблем — зв'язок України з Ізраїлем та вихідцями з України, які там мешкають.

Л. Кравчук зазначив, що питання національних меншиностей уже визначено в політичній програмі і воно постане перед виборчим комітетом Конституції України. Адже ми у державі будемо тільки тоді, коли наші житимуть по законах справедливості, тому треба інший механізм проведення національної політики.

Одним із готових питань безсід була проблема відродження єврейських культурних та історичних традицій на Україні. Шлихо пропонував створити мережу єврейських читальних садків шікл, піддільну у ацидх наачвалівних закладах республіки, відновлення релігійних традицій. Було асунуто пропозицію щодо надання пілітв у оподаткуванні єврейських культурних установ та зобов'язування республіки на Україні, антисемітських видів, апровадження пасажирської авіації! Кінаіа - Тель-Авіа створення українського земліаа та Ізраїл.

Голова Верховного Радіа

відтворює усі висунуті ініціативи, навагає запропонувати адекватну допомогу у створенні єврейської школи в Києві, зазначаючи, що зараз важко асїм і цей тягар має бути розподілений порівну між усіма націями на Україні, при цьому відзначаючи необхідність приділити більше уваги політиці ставлення до меншин у республіці. Треба разом відбудувати і разом будувати суверенітет України. І євреї мають брати у цьому безпосередню участь, бо республіка є суверенною для всіх без винятку.

Артем ПРОХОРЕНКО,
кореспондент «Голосу
України».

Указ Президії Верховної Ради Української РСР

Про амністію з нагоди річниці прийняття Декларації про державний суверенітет України

Президія Верховної Ради
Української РСР постанов.

І. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі засуджених за злочини, що не є тяжкими:

а) неповнолітніх;

- б) жінок, які мають дітей віком до 18 років або дітей інвалідів;
 - в) агітних жінок;
 - г) чоловіків віком понад 60 років і жінок — понад 55 років;
 - д) інвалідів I і II груп;
 - е) осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;
 - ж) осіб, які брали участь у виконанні міжнародного обов'язку в Республіці Аргентина.
2. Залишки від покарання у вигляді позбавлення волі і їхніх неповнолітніх, які відбули покарання, призначають до строку покарання
3. Залишки від покарання

ни у вигляді позбавлення волі крим осіб, які підпадають під дію статті 1 цього Указу, також чоловіків віком понад 60 років і жінок — понад 55 років інвалідів I і II груп, жінок, які мають дітей до 16 років або дітей-інвалідів, вагітних жінок, осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, осіб, які брали участь у військових операціях збройних сил України, інтерпретаційного обсягу як в Республіці Адміністрація щодо зазначеної умови.

4. Звільнити з місць позбавлення волі умовно звільнених осіб, які підпадають під дію статей 1 і 3 цього Указу, засуджених до позбавлення волі на строки до трьох років включно.

3. Збільшити кількість покранів на укладі умовного за- судження до повзавлення аолі з обов'язковим залучен- ням до праці та умовно зіль- нених з місць повзавлення аолі з обов'язковим залучен- ням до праці, а також з суджень осіб, які не мають повзавлення аолі або до штрафу жінок, які мають дітей віком до 16 років або дітей-навідаль- гітних жінок; чоловіків ві- ком понад 80 років і жінок — понад 55 років; осіб, які брали участь у підготовчій діяльності в Чорнобильській зоні ССБ, які брали участь у виконанні ітерацій- ного обслуговування в Республіці Афганістан;

6. Скоротити особам, зазначеним у статтях 1. 2 і 3 цього Указу, які не підлягають звільненню від покарання, невідбуту частину покарання наполовину.

7. Звільнити засуджених, які підпадають під дію статей 1, 2, 3 і 5 цього Указу, від додаткових мір покарання, за винятком додаткового покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю та конфіскації майна

8. Припинити провадження слідчих справ і справ не розглянутиї судами, про злочини, вчинені до набрання чинності цим Указом особами, які підлягають звільненню від прокарвання відповідно до статті 1 Указу.

9. Не підлягають умовам застосування зазначеного на підставі статті 4 цього Указу засудження:

а) аизіані у астановлено
му порядку івалідами II
групи, непоанолітні;

г) неадбута частина строку покарання у яких ставитись менше трьох місяців.

а) засуджених за особли-
во небезпечні державні зло-
чини (статті 56—65), банди-
тизм (стаття 69), дії, що
дизорганізують роботу
рівно-трудових установ (ста-

тя 69⁹), контрабанду (стаття 70), масові безпорядки (стаття 71), порушення прав безпеки руху та експлуатації транспорту (частинка 1 статті 77), пошкодження шляхів сполучення транспортних засобів (стаття 78), виготовлення або збути підроблених грошей чи цінних паперів (стаття 79), порушення правил провадження операцій (стаття 80). Кримінального кодексу України РПР:

б) засуджених за злочини проти життя, здоров'я, н

ні гідності особа (статті 83, 94, 101, частини 2, 3 і 4); злочин проти соціалістичної власності та особистої власності громадян (статті 2, 3 і 4 і статті 82, частини 2 і 3 статті 83, частини 2 і 3 статті 84, частини 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155); одержання хабара (стаття 168); посередництво в хабарництві (стаття 169); дача хабара (стаття 2 статті 170); членство в організації злочинців, правохоронних органів (статті 176¹, 189², 188³, частини 2 статті 189²); посягання на життя працівників державних підприємств, друкарниці, а також айсовклубовців (стаття 190⁴); особливо зліске хуліганство (частини 3 і 4 статті 200⁵); втягнення неповнолітньої особи в злочин (стаття 200⁶); втягнення невинуватих у нещадне виконання тиранських та інших злочинів (стаття 200⁷); одержання хабара (стаття 202⁸); уступ

(Зв'інчення на 3-й стор.).

ПРТІЯ демократично-го відродження України (ПДВУ) розцінює розпад унітарного державно-го утворення — СРСР — як незворотний прояв історично-ї законності. Істотною відмінністю між державно-ї республіканськими та регіональними формами економічного, політичного, культурного розвитку є робота явно неспроможних надати на успішне демократичне реформування його з єдиного центру за спільною для всього Союзу програмою.

Але що собою являє Співдружність? Які функції виконує? Які переваги має? Для відповіді на ці запитання розглянемо проект Договору про Співдружність більш докладно.

Вхід до Співдружності
вихід з неї — суто добровільний. Рішення про прийом

до Співдружності нових членів приймається консенсусом усіх учасників Договору. Держава-член має право в будь-який час вийти з Співдружності, попередивши про це інших учасників Договору за рік до виходу. Очевидна принципова перевага такого підходу полягає в проєктові Союзного договору, згідно з яким для держави, що не бажає виходити в «новий» Союз, діють закони де-факто вже неіснуючого Союзу «старого».

КОЖНА держава — член Співдружності має своє громадянство. На відміну від Союзного договору ніякого загальнодержавного громадянства не існує. В

П

«Членство в Співдружності не обмежує право кожного держави-члена бути рівноправним суб'єктом міжнародних відносин, вступати повноправним членом світового співробітництва. Згідно з проектом Союзного договору міжнародні відносини є сферою повноважень Союзу і республік. Але членів будуть «спільні повноваження» лише ширшою, за якою — знову формальною

денларативна участь України у міжнародних державних відносинах?

Чи не найважливіше з питань — про сфери співробітництва на постійній засадах. Згідно з проектом Договору про Співдружність до останніх віднесено стратегію оборони і скорочення озброєнь; формування і розвиток ринкових відносин, їх інтеграція у світовий ринок; спільні системи енергопостачання, транспорту, зв'язку і інформації, геодесії, картографії, метрології і стандартизації; космічні дослідження; охорона навколишнього середовища і створення системи екологічної безпеки; гуманітарна політика, спрямована на забезпечення прав

людини, національних мен-
шостей і націй; боротьба з
організованою і міжнародною

жодної частини того.

Я бачимо, наведений не-
пекіє сир співробітників
національного банку, на-
хильний базис. Бо ж, напри-
клад, жодний серйозний політи-
к не відмовляється дитину
вскладати на чужу землю.
Окремі вирішити пробле-
му збудження навколиш-
нього середовища. В той же
час такий підхід до угоди
застосовувати до угоди до-
зволяє створювати власну фі-
нансову, грошову, кредитну
податкову системи, митну
систему, систему зовнішніх
сидів. Необхідність самостій-
ного вирішення цих питань
вже не раз доводилася, на-
приклад, на війні, коли гроші
перетворюються не варто, ніж
власна валюта.

Президент Союзного догово-
ру зазначив сфері перебу-
вання у межах повноваження
союзних, загальносоюзних
органів. А це су-
режить положенням Деклара-
ції про державний суверені-
тет України, прийнятий на
самостійній конференції на-
ціоналів, згідно з співробітниц-
твом, створеною з Договором про
Співдружність перебувають
у діючій згоді з державою Де-
кларативної.

Розглянемо далі питання власності і податків. Згідно з проектом Союзного договору маємо і союзнi власність, і союзнi податки. Згідно з проектом Договору про Співдружність кожна держава-член є повноправним суб'єктом усієї державної власності на своїй території самостійно встановлює податки і збори, бюджет. Щодо виконання спільних про-

грам, то їх фінансування повинно відбуватися цільовим призначенням на основі до-

Глише важливе питання — про Конституцію і закон, Проект Союзного договору передбачає і союзу конституцію, і союзу законодавчу систему. Таке положення об'єктивно суперечить понятию суверенності держав — суб'єктів Союзного договору (не може бути «держави в державі»). Згадки про Сполучені Штати Америки, де кожний штат має свою конституцію і нібито статус держави, цілком надумані. Бо ж наявності власної системи законодавства ще недостатньо — це коєбидіє й міжнародне

визнання. А міжнародну правосуб'єктність окремих штатів США ніхто не визнавав. В той же час Україна, незважаючи на фактичну відсутність міжнародної правосуб'єктності, була серед засновників і є членом ООН.

НА відміну від Союзу
ного договору, Спів-
дружність передбачає
власну систему законодав-
ства для кожної держави-
члена. Єдине обмеження —
Конституція і закон дер-
жав-членів не повинні су-
перечити положенням Дого-
вору про Співдружність.

Під час даного проєктування Союзного договору з «окованими» федеральними силами спеціальні органи державної влади Союзу — Верховну Раду, Президію, Верховний Суд, Конституційний Суд, Суд — Згідно з проєктом Договору про Співдружність, Рада Економічна Рада, Рада міністрів закордонних справ, Рада безпеки, Суд Союзу, Суд Економічний Союзу, Суд Союзу — масово здійснювали координаційні угодові функції. Об'єктом розгляду ринку в Союзі було необхідного мінімуму. Лише Політична Рада могла приймати обов'язкові рішення та здійснювати контроль за діяльністю членів, виконавців держави — членами тієї програми, яка була розроблена в Союзі. Були також ратифіковані, також з комплексу питань пов'язаних з об'єктами, пов'язаних з об'єктами стратегічними збройними силами і ядерно

Щодо офіційних мов Співдружності, то це — російсь-

наш мови держава-лисиця, яка не може сказати, що їй не потрібні договори передає нас офіційно лише російській мові. Таким чином, ми розглядаємо договори передачі як договори про співдружність у порівнянні з відповідними положеннями проекту Союзного договору, де не може бути висновки самі. Ми спробуємо окреслити можливі шляхи переходу від української до російської мови до співдружності суверених держав. Найбільш прийнятним був би шлях, що пропонується у програмі תקווה ЦДВУ – укладання колективної міжурядової угоди про передачу державних активів, передає застосування д'Конституції СРСР. В цей уряд також повинно бути передано повноваження на перехід права і обов'язків від СРСР до держав-наступників на засадах Конфітунції договорів безперервності. Це означає, що незалежність і аданість і передачі держав-наступників сувереного майна, в тому числі золотого фонду, державних підприємств, фондів, порядку погашення боргів СРСР держава-наступників, порядку передачі державних органів СРСР.

[illegible]

Володимир ФІЛЕНКО,
вародний депутат Укряї.

ни, **Артур БІЛОУС**, помічник народного депутата України, депутат Левінської райради Києва

(Закінчення)

Поток на 2 стор.
 2172); порушення правад безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (частина 2 статті 220); розкрадання вогнегнотріної зброї, боюних припасів або вибухових речовин (стаття 223); незаконне придбання, зберігання, використання, передача або руйнування радіоактивних матеріалів (стаття 228); розкрадання радіоактивних матеріалів (стаття 228); незаконне виготовлення, зберігання, збуту, переміщення, передачі, використання або руйнування небезпечних засобів (стаття 229); розкрадання наркотичних засобів (стаття 229); розкрадання

речовин (стаття 229*); схвалення доживання вкротчих речовин (стаття 229*) Кримінального кодексу України І РР;

в) які раніше відбували покарання у місцях позбавлення волі за умисні злочини і судимість з яких не знято або не погашено у встановленому законом порядку, якщо вони знову вчинили умисні злочини;

г) які раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково, за амністією або у зв'язку з помилуванням і знову вчинили умисні злочини;

наченого судом повного курсу лікування від алкоголізму, наркоманії або венеричних захворювань:

е) які злісно порушують режим під час відбування покарання;

11. Цей Указ застосову-

12. Указ набирає чинності з часу його опублікування в пресі і підлягає виконанню протягом шести місяців.

У К А З
ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ПРО НАГОРОДЖЕННЯ КРАВЧУКА П. І.
ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

За великий особистий вклад у розвиток взаємних культурних і наукових зв'язів між Канадою і Україноюгородя голову крайового виконавчого комітету Товариства об'єднаних українських канадців **Кравчука Петра Ільковича** Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Голова Верховної Ради Української РСР
В. КВАРЦІЙ

Л. КРАВЧУК.

І ЖИТТЯМ

...обмежений.
...ідеї? Невже
...лікарів, які ло-
...Міністерства
...досі від нас
...реальну
...захворюванос-
...остаточно?
...радї областей
...налагоджено
...робкицтво ану-
...продуктів для не-
...і Чернівець-
...вершка для
...ретинах (включа-
...ефіру для не-
...ніж у половині
...них консервів.
...зменшлася ан-
...на 9 млн.

коментар

КАМІННЯ

ОЮ

...зпрошують на
...ого на світ: ка-
...ного ока, нещас-
...на за пазухою
...нак нетрадиційної
...але гадаю, що
...за такої скінчик
...брати данину на
...в Одесі. Розпо-
...ергетики і народ-

...цього методи-
...що вони як ді-
...непервершені. Я
...одні з учас-
...олонував
...внутрішніх
...розповіді мені до-
...ро мій організм,
...наїть... пломб в

...поясское при-
...реаліза по-саємо.
...нає саорідний
...каркас, який
...ритмі з Космо-
...вселескським ін-
...вою організаці-
...у людки недоб-
...будувакої цей
...хтись шакдше, а
...хтись й опір ор-
...анізації жості —
...адити мають ду-
...зачека. Екстра-
...рідні посередни-
...і Космосом.
...передавати що
...повинні мати
...чисті помисли. Ли-
...окалка переде-
...доброї енергії.
...вага про те каза-
...із Космосом
...Звісно, не
...ним. Та коли зе-
...одійлю, а збга-

Телеграфним
рядком з Одеси

ПІДПИСАНО ПРОТОКОЛ

між Варненським тимчасовим виконкомом общинної народної Ради Болгарії та Одеським обласним виконкомом про намір розвивати спільну підприємницьку діяльність.

ЗАМАХ НА ТАЄМНИЦІ
МЕДУЗИ ГОРГОНІ

вирішила здійснити лерша міжнародна лідово-археологічна експедиція, до якої увійшли спеціалісти з Італії та СРСР. Експедиція вирушила з Одеси маршрутами античних морських — дослідити морське дно біля острова Зміїний.

ОЦЕ «ПАСАЖІ»

— скажуть не більш як через шість днів на П'ятій авеню нур'єри СП, же створили одеське орендне підприємство «Пасаж» та американська фірма «Ді Ейч Ел», і вручать листа бандероль або листку з Одеси. Обійдеться приїзд, лереданий в Америку, а 600 карбованців. А географів СП — аесь світ. Замчайна пошта до-ставить приїзд за два тижні. Час — гроші!

Георгій ЧОРНОМОР.

...з Чернівців

ГРИМНУЛО...

Чернівецька міськрада задовольнила вимоги страйковому тролейбусного управління і затвердила виплату за вилучення водіїв тролейбусів у розмірі 132 карбованців щомісяця: чоловікам з 55 років при навантаженні 20-річного стажу за фахом і жінкам — з 50 при стажі 15 років.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ
ЗСЕРЕДИНИ

Президентом Української Академії технологічної кібернетики обрано директора республіканського центру «Укр-екологія», який діє в Чернівцях, Г. Каниця. На республіканському з'їзді УАТК було заявлено, що ця організація буде незалежною від союзної та республіканської Академії наук.

205 ТИСЯЧ ЗА КВАРТИРУ

У Чернівцях йде приватизація житла. Продажою вже 1300 квартир на загальну суму більше 7 мільйонів карбованців. Одне шестикімнатне помешкання на торгах універсальної біржі, яке через 50 років відновила своє існування, продано за 205 тисяч карбованців.

А ЗА НИРКУ — 28

Генку Беззалько з колгоспу «Прогрес» спіткала тяжка недуга. Щоб врятувати її життя, трудянини колгоспу зібрали 28 тисяч карбованців і переказали їх Московському інституту трансплантатів, де хворий успішно пересадили донорську нирку.

Юхим ГУСАР.

Життя Рад

АСИГНАЦІЇ ЧИ ОБЛІГАЦІЇ?

Така дилема цілком реально постає перед багатьма мешканцями Причорномор'я: й далі нагромаджувати на опадки нарахунок та по скринях асигнації, чи, може, краще придбати на них облигації?

Варіант перший, кожен знає, вельми кепський. Облвиконком оп через місцеву пресу зізнався, що приріст грошових доходів населення переважає приріст споживчих товарів у 2,6 раза. А це означає, що придбати щось путнє за оті асигнації — справ'ясать прес-матична.

Варіант другий теж не несе, як на сьогоднішні мірки, особливих благ, та все ж пам'ятає отой широковідомий вислів «не в грошах щастя, а в їх кількості». Отож саме завдяки облигаціям заощадження за рік можуть зрости одразу на 11 відсотків. Запитання: це ж які такі облигації? Відповідаю: ті, що вирішила випустити Одеська обласна Рада народних депутатів; назвавши їх обласною внутрішньою 11-процентною позикою.

Отож, Радянська влада вирішила позичити грошей у населення. Не від доброго

життя, зрозуміло. — бюджет області тричіть, як монеться, по всіх швах. Його дефіцит зростає день за днем і вже перевалив цього року за 80 мільйонів карбованців. Як результат, страждає насамперед соціальна сфера, куди недодається чимало коштів.

— Шукаємо вихід з такої ситуації, — каже начальник фінансового управління облвиконком М. Палатний, — один з них — приведення в дію нетрадиційного джерела поповнення бюджету.

Чому випуск облигацій названо «нетрадиційним» джерелом, можна тільки гадати, бо в скринях бабусь і досі ті «цінні папери» не перевелись. «Позичала» держава не раз і на індустріалізацію, і на відбудову, і на підпірку п'ятиріччям. Ті, що мають ввести на Одещині, тому, мабуть, нетрадиційні, що розповсюджувати їх передбачено на суто добровільних засадах і тільки у своєму регіоні.

Та як би там не було, а справу вирішено. «З метою фінансового забезпечення соціального захисту населення», як зазначено з цього

приводу в рішенні облради, передбачено ввести обласну внутрішню позичку 1992 року на 40 мільйонів карбованців. Коли зважити на те, що тільки в банках люди тримають у сотні разів більше, то, очевидно, у фінансовому управлінні очікують, що за облигаціями негайно вишикуються черги. На зразок тих, що нині за рибом та м'ясом. Тим більше, що правом придбати облигації користуються й підприємства та організації Одещини.

І таки, мабуть, оті 40 мільйонів у бюджет області «кануть», бо умови позички справді вигідніші від тих, які сьогодні пропонує будь-який банк. Минув рік — одержуй свої одинадцять відсотків. Потім ще два роки можеш ходити за такими ж сумами. А після цього протягом трьох років банки викупуватимуть облигації (за їх номінальною вартістю) у населення.

І останній штрих: обласна внутрішня позичка та доходи з неї вивільняються від будь-якого оподаткування.

Георгій ВОРОТНИК,
власний кореспондент
«Голосу України».

Одеса.

Прес-бюро

А ВІН НЕ БОЇТЬСЯ!

Одразу дві газети та двоє журналістів («Житомирський вісник» — О. Стулка та «Голос України» — В. Неченко-ренка) розкритикували у «Радянській Житомирщині» за 3,07 ц. р. заступник редактора цієї газети С. Ткач у статті «Невже катастрофічна загроза!» 3 тонким професіоналізмом С. Ткач подає справу так, ніби саме через публікацію цих двох газет житомирські лобіюються за якісь аоді, що береться з річки Тетерева. І напевне, щоб заспокоїти за-

надто попохлихлив, С. Ткач тут же азва інтер'ю у фахівця — керівника сектора охорони водних ресурсів обласного комітету ло охороні природи А. Пасаєвча. У тому інтер'ю провідний спеціаліст азнав, що однією з причини нещодавньої масової загибелі риб в Тетерева була усе ж таки зміна у аодійми мінеральних добрив з лолів та садиб. А ще тут же було визнано, що «фізико-хімічні показники аоди в Тетерева не словка відповідають вимогам санітарних норм

правил. А ми ж знаємо, які у нас норми і які аномолі. То якщо вже навіть їх не дотримуються...

Ось так С. Ткач сам собі су-перечить, бо загроза справді катастрофічна, без будь-яких знаяків запінання, і треба карешті це аизнати і не лрискляти громадської думку, а будити. А якщо сам С. Ткач не боїться пити воду, то так би й написав: я особисто не боюся, а ви, як хочете.

Костя СТАХОВ,
журналіст.

Дожилися!

ТІ ПІДКИДАЮТЬ, ТІ ВИКРАДАЮТЬ

В один із останніх червневих днів в торговельному помплексі «Мая» обласного центру знайшли підпункт 8-місячного немовля. Той, хто вчиняє це моральке неподобство, а гачніше — злощик, вияквся без претензій на лорядність, добросердя — поруч з

малюком залишено два комлектні пелюшок. Дитя-підкидька доставлено в місцеву лікарню...

У тих же числах минулого місяця донеччани малк ще один привід до шкорого обурення. Із Свято-Нікольського собору, що в Лєкінському районі,

під час служб викрадеко унікалку інону Святого Благоїрного князя Олександра Неаскского. Ведеться розшуку...

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»
Донецьк.

Винаходи

НОВИЙ ДЕФІЦИТ

Численному корпусу докторів гекедкетів наук інституту «Асканія-Нова» набридло спухатк нарікання про те, що живуть старим багажем. І колектив акустна цілкий фейерверк винаходів та розробок. Не соромно тепер і перед колективом апесиком заповідника Фальц-Фейном, при жому Асканія заклає світові слава. До Все-союзного інституту державної легетної експертизи вже подано 30 заявок на винаходи. Приміром, успішно пройшли експерименти під керівництвом М. Соповкова, які тривали п'ять років. Встановлено: якщо до кормового раціону сваней зво-

дити 20 відсотків амінобактери-ну, їхна плодючість збільшиться на 14 відсотків, добовий приріст ваги стеновитиме 713 грамів. Причому витрати кормових одкинь зменшуються, на відгодіані кожної голоаек економиться 35 карбованців.

Новий метод уже застосовується а радї радгоспів Херсонщини, цеєвляється ким миколаївці, залоріжці, дніпропетровці. На жаль, широкого розповсюдження він не знаходить: амінобактери — річ дефіцитна.

Іван КАЛІНИЧЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»
Херсонська область.

ВШАНУВАЛИ

У 1651 році, після Берестечка, була ще одна героїчна, але маловідома битва: у липні майже 15-тисячний загін Ніжинського та Чернігівського полків на чолі з чернігівським полковником Мартином Небабою біля річки Сож чинив запеклий опір литовсько-шляхетським військам Я. Радзівілла. Близько трьох тисяч козаків загинули. Не вийшов з бою і М. Небаба. Цими днями у Ріпках громадськість, члени Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка «Провітра» вшанували полеглих козаків, благо-

ХЛІБ

Днями у стров'я: Кого, Дуна, воушицької чали косові

Сутужно не вистачається спіра Вєлікимі

ПРО

«Голос України» прося люблячу Віниччину, обійшлася б до того ж матеріальні редити становлять сяч карбоване ліж від для перапралення і ня дисциплінаказ началго відділку ного за Не цього року і хапаюся так, всьому ми самі собою, потім ремоса з отримуюмо

СЕРВ

Молодик са лїзав водськ» в тїзід рушма послугував сервіс — а причепити

Пов

Дві розгнанні з двадесятих — таісок одного шестидесяти лобородки внутрішній нополі, що земліані-дціональної росла в й українськщо у Стуслія баті

Точка на карті

чинний Ч УАПЦ отепанахнду. Чернігівський урелогологський програмі заки, пром 20—21 свята і на про коли століцню. Сер власний «Голос Черніг

ДІТИ, МОРЕ
(І ЧЕРЕШНІ)

Катерина ВОРОНЕНКО.
24-26.

Відрядження за листом

«НЕПОТРІБНА» ЗАТЯ ПРисяжного

У Свої 91-річний дід Чернишов десять років «пробивав» по всіх інстанціях препарат «енсор», виготовлений з продукції бджільництва. Тільки після того, як він звернувся до Організації Об'єднаних Націй, почалися лабораторні дослідження, результати яких перевернули всі здогадки.

Публікація в «Новстві» про цей препарат і напостигла на думку пенсіонера-пасічника Івана Присяжного: «Якщо ядася підібрати таку суміш з продуктів бджільництва, то чи не можуть бджоли самі готувати медову суміш, але газую? А для цього треба змінити технологію утримання бджіл, збудувати спеціальні пасіки».

Докучливий це 40 бджоло-свід по своїм 20, створений Іваном Миколайовичем у 1986 році сімейний кооператив «Нейтар». Це той медоносний бджоло-свід, який за ентузіаста-кооператора Радехівського лісгоспарту, виділивши під капітальне будівництво бджоло-свідівництво 30 соток на території Бекляківського лісництва.

У 1990 році, закупивши в Києві обладнання, розробив Присяжний свою пасіку (і називавши її простою) технологію збирання бджолоїної отрути. А головне — збирав 80 грамів і відніс до Латвійської медичної академії. Аналітичний досвід засвідчує: отрута, зібрана Присяжним, відповідає всім вимогам.

Та на той час Івану Миколайовичу було вже не до технологій. Переваживши із родичами (пасіка не давала бажаних прибутків), довелося ліквідувати кооператив «Заробішник» 80 тисяч карбованців боргу.

— А сильний нервів і здоров'я все це мені коштувало, — розповідає пасічник. — Кожного разу окидав тлілий джакути бджолами. Я сам — цілком придатний «експерт» для медичних досліджень. Але нічого вони колись не цикавили...

Справді, адже всі сподівалися, що Присяжний підтвердився. У створених ним умовах дуже зручно збирати бджолоїну отруту. Окрім того, можна збирати в

балоно газую суміш (так, як існує) або проводити лікувальні сеанси по 20—30 чоловік прямо в павільйоні, особливо під час збирання отрути. З цієї пропозиції, готовий віддати все своє господарство для медичних досліджень і лікування людей, звернувся Іван Миколайович в усі інстанції.

Однотимчасно Присяжний написав заяву про розширення до ректара виділеної йому лісгоспарту ділянки. 10 травня на пасіку завітав директор Радехівського лісгоспарту В. Бауш. І... отримавши пасічника на 148 карбованців за зрубину в зимуючу роки півлітку. Це й повинні прислати бульдозер, який зніщить неопотрібну (йому) пасіку, що «зависла лісу».

І зникнути. Якщо не зацікавляється вреніт реніт цієї справою сербської науковці з того ж Українського НДІ бджільництва чи Української аграрної академії. Якщо не на словах, а на ділі підтримує Присяжного (і не тільки його) на всіх різних напів виконавчої владі. Щоб маленька бджола жила на Україні, необиля на підстав державної поліції на в цій галузі народного господарства. Інакше справляється слова провідниця Ванги: «Спочатку загинуть бджоли».

Юрій ІСТЕРЯК, спеціальний кореспондент «Голосу України», Львівська область.

Млин агрономів

П'ють ЯПОЇЦІ МОЛОЧКО...

Продукція бджільництва — не тільки сировина для тварин, промисловості, зокрема авіаційної, машинобудівної, металургійної, а й цінний ліки. Маточне молоко, крім того, застосовується для медичних досліджень шкідливої залози, змичаючи їмуну систему організму людини.

Зокрема Японія виробляє його близько 180 тонн на рік; і маточне молоко зводять як додаток до багатьох продуктів щоденного харчування японців. Може, тому тривалість життя в Японії і найвищою серед промислово розвинутих країн світу?

Микола ГРИЩЕНКО, пасічник-любитель.

«ПОЛІПШЕНА» ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

З «Енциклопедії бджільництва», єдиний раз перевиданої виданням «Колос» у 1964 році, при перекладі з англійської «змінила» де розділи: «Витовлення церковних воскових свічок та бджільничство і промисел бджільників».

Але й без цих розділів це справді унікальне видання, в якому зібрано матеріал про бджільництво, питання бджільництва. Думано, українські пасічники були б щиро вдячні будь-якому вітчизняному видавству, що неважко і б перевидати цей невмишлений для бджолярів посібник.

Олег ІВЧЕНКО, пасічник, Гайворон Київської області.

Гайворон Київської області.

Українська пасіка

Пасічник — не професія. То спосіб життя. І мислення також. Воно в нас, у крові — бджолярстві! Ростає послідковий майстер бджільництва зі світовим ім'ям Ярослава Баїця, онук Віталія. І якось аж віддало від душі. Бо житиме деревній бджолярській рід. Собі по добро і людям на користь...

Провидиця Ванга нібито сказала: «Спочатку загинуть бджоли. Потім загинуть люди».

На Україні, за підрахунками, отрути з половиною мільйонів бджоло-свідів. Цікаво — багато це чи мало? Якщо врахувати, що мед на базарі по 40 карбованців за кілограм, то, мабуть, не так уже й багато.

А інші продукти бджолярства? Маточне молоко, прополіс, бджолина отрута — однієї народної ліки, так необхідної людям, ослабленим своєю катастрофою. Вони, виявляється, не становлять цінності, бо нема на них відповідного попиту.

Українська пасіка

На допомогу бджолярам

«АЛЬПІЙСЬКИЙ» ВУЛИК

Ного вивайшов французький бджолар-дослідник доктор біологічних наук Роже Делон. Автор називає свій членик «альпійським», тому що сім'ї бджіл створюють у ньому стійкий, оптимальний для їх розвитку і внутрішньоклітинний робіт мікроклімат при менших затратах корму і енергії, що дає можливість вирощувати здорове, повноцінне потомство з високою працездатністю і резистентністю до зовнішніх неблагополучних умов середовища.

Проблема номер один у бджільництві — змишля бджіл. У вулику Делона ця проблема вирішена. Знижують бджоли у виході корму.

сах, наслідний — у трох. Верхній корпус заповнений медом, у нижньому — порожній стільник, де з осені зберігає зібрані бджолами. Люток відкритий на всю ширину вулика як літом, так і взимку. Мед, розмичений у верхньому корпусі — найближчий «целий цистині вулика», завжди доступний бджолам, не закидає і не кристалізується. Мікроклімат у дах можливості бджолам перемичувати навіть у зимуючу пачу. Крайня-зола, тої застощені три сантиметри надійно захищає бджоло-сімім літом від перегріву, а взимку від охолодження.

Вулик пристосований до очинял, ручного та механічного завантаження на різно-го роду транспорту, зручний у роботі, простий у користуванні. І сім'я автора, один пасічник може легко обслужувати до 500 вуликів. Сам Делон утримує 1000 бджолосімей колоніями по 30—70 бджолоклеток на про-мичку 120 кілометрів в Альпах.

З 1974 року у успішному експерименту «альпійським» вуликом на вулиці в Україні. Аналогічний вулик проходить виробництва в Радехівській області: де бджолар-любитель В. Ільченко підрумає дозуги: «Хто хоче медозбір подвоїти, повинен вулика Делона освоїти».

Ярослав БАЙЦІК, пасічник колоску «40-річчя Жовтня», майстер бджільництва, Старосамбірський район, Львівської області.

Наболіло!

КЕРУЮЧІСЬ БЕЗЗАКОННЯМ...

Нам, пасічникам-любителям Дребіньського району, що на Черкащині, хотілося б довідатися, якими законами (чи беззаконням) керується «Голос України» виходячи з виробничих витрат, встановлюючи ціну за переробку одного кілограма воску 16 карбованців 55 копійки.

(Торішня ціна — 93 копійки). Окрім того, завод утримує 20 відсотків воску, тоді як раніше — тільки 10 відсотків.

Пасічниця-любитель селів Нежанин (всього сім'я підписів), Черкаська область.

...ХРЕСТ ЗА ДОМОВЛЕНІСТЮ

Колоса через нерозумні податки люди самі вирубують фруктові дерева. Так було викинуто майже українські сім'ї. Тепер через «космічність» ціни на воску багато пасічників-любителів змушувати свої пасіки і обмішувати бджільничство.

Сісія зава на переробку 12 кілограмів воску і одержало 118 карбованців, доплата-чів 118 карбованців. Ще не-давно це йому коштувало б не більше ніж 15 карбованців. Нем

посичують, що ціни не вошину — договори! Але ж хто і з ким домовлявся?

За такої угоди спочатку обмішуватися пасічником, потім зупиняться заводи по переробці воску і, вреніт-решт, поставимо хрест на бджільництві України.

Від імені пасічників-любителів селів Пантаївки Кіровоградської області Іван КИРПІЧОВ.

Міркування з приводу

ХТО ЗАХИСТИТЬ БДЖОЛУ?

1775 року, Радеськія влада в кінці 1919 року також видала Декрет на народний кооператив, який охоронялося бджільництво.

Декларція про державний суверенітет України поклика-

на стати на захист держави. А хто захистить маленьку бджолу на території цієї держави? Адже тільки торік від отруто-хімікатів, яким було оброблено сім'ю господарських ку-

льків, загинуло 32385 бджоло-свідів.

Важко, тут потрібна не раз-дова допомога, як, наприклад, коли розпорядженням голови Рад Міністрів Високий Масла додатково було виді-

но для бджільництва 7 тисяч тонн цукру, а комплексна держа-ва програма. «Урбедко-кооператив» разом із зацікавленими організаціями розробляє та під-готує до розгляду парламен-ту республіки проект Закону «Про охорону бджільництва». Не записані 6 з утілення його в життя.

Олег ШАРОВНИКОВ, пасічник.

Увага, ринковий досвід

ЧІ ДІСТЬ М'ЯСО «БЕРЕГМ'ЯСО»

На Закарпатті створено акціонерне товариство задля того, щоб виробляти м'ясної продукції «Берегм'ясо». Авалогія у регіональній властості, немає. До АТ увійшли п'ять господарств і два промислові підприємства. Початок, який статутний фонд складає 1 мільйон 850 тисяч карбованців. З керівників колективів-членів утворили спостережницьку раду, яку очолює А. Біларі. Сформували також навчальний орган в особі толової авалогії А. А. Фугата та ще чотирьох чоловік.

У районі та в місті в загальному не поспішили. Акціонери не приступили до закладання фонду, а тільки змінили акціонерів. Проект запозичили в уряді. Тут під авалогію дають розмістити у власній механізації заводний пункт, переробні цехи, холодильні камери. Обладнання для першого заводу, і він почне діяти вже в наступному році. Він вироблятиме розпаковування на безвідходну технологію: у дію йтиме все, навіть кістки, які перемелюватимуться на борошно. В перспективі планували виготовляти насадку до 15 забивачів, різних виробів: сосиски, копченості, різні ковбаси, сальсісоні...

А щоб зі старту забезпечити компанію необхідною сировиною, паралельно з його будівництвом почали реконструювати старі, ніким не використовувані приміщення під сівоярми. Першим став до ладу двір, де не експлуатували хліб заводу толової механіки. В цьому, безперечно, заслуга авалогії В. Штефанюка. Кошичів толової зоотехніки, працюючи шаром на «стаханівці» в одному з фермерських господарств Бірші, вирішив і сам порозуміти свій діалог з господарством. Сьогодні у відремонтованому приміщенні вже уже докладає 30 свинаркам і, маючи досвід з господарства, істотна кількість сировини для майбутнього комбінату.

— До 17 листопада, річницю заснування нашої толової механіки, говорив Василь Федорук, — розраховую здати не менше ніж 10 тонн м'яса. Отже, основа для початку буде вже в наступному році. А там через кілька місяців завершиться реконструкція і решти ферм, що до цього часу поступово. Плануємо — закуповувати худобу в селі.

Освітлює і починаються для АТ відкриті розгони. Відкрити конкурентів, першим запропонував райспоживтовариство. Мовляв, клієн-

ти відбавляють, сільське громадське харчування зводиться. Не до виробів, а до «корупції» державних механізмів: виснажує з рук монополія в галузі. А люди виглядають зливати худобу «Берегм'ясо». Воно товариство звати зобов'язується допомогти будівельним матеріалами, товарами нагородного складу (тому й вклікали в промислових партнерів), надавши побутові толової.

— На початковому етапі, — каже А. Біларі, — поставили за мету не великий прибуток, а задоволення потреб населення у м'ясній продукції. Плануємо навіть відкрити у Берегові фірмовий магазин. Причому ший тут будуть сервісні механізми, які будуть працювати на кооперативі.

Великі надії покладає Андрій Андрійович на прийняття Закону про приватну власність. Створення «Берегм'ясо» теж вважають проміжною станцією на переході до приватності. У статуті АТ вже тепер оголошено чинки в його рамках структури — з правом викупу.

С в акціонерів і свої проблеми. Не вистачає окремих компонентів обладнання для переробних цехів комбінату, зокрема худобу, варильних шаф, м'ясорубки. Була б валюта, могли б це по закупувати на ВДНГ у Москві. А там шукають «м'ясної кооперативу», які виготовляють подібне устаткування. Бракує також не обладнання будівельних матеріалів для спорудження об'єкта. Уже тепер турбує акціонерів неможливість закупити для доглядів майбутніх ферм техніку, засоби малолітньої механізації, навіть за догворними цінами. Важко також видкувати акції, виникають складності й через відсутність в регіональній біржі цінних паперів, де ці акції могли б бути реалізовані.

Микола ТОВАТ, власний кореспондент «Голосу України», Закарпатська область.

Селянський щоденник

Хоч крамнички й невеличкі

У селі Сумського району поруч з магазином

співачки крамнички, хоч і невеличкі, але дуже потрібні. Це не тільки крамнички, але й інші предмети побуту. Крім того, в них можна придбати за копійчані цінами молоко, масло, олію, мід, овочі, і навіть м'ясо. Обслуговують в таких крамничках лише жителів села.

Стимул

від «Маяка»

Середня сума напелку, селі у колгоспі «Маяк» Ішполівського району перевищує 100 карбованців, максимум — під дію сотні. Правління господарства вирішило сплатити напелку в залежності від навігаторів колгоспників та його трудового внеску.

Встояли!

У глибині області, Хмельницькому району, користі з 22 будинків побуду не значини діври під жорстким вітром. 36тих побудованих взяли на себе сили колгоспу. Отже, шевці, кравці, голітери розклали нагромаджені було вкліки і лінійки на селі.

Микола ТОВАТ, власний кореспондент «Голосу України», Черкаська область.

І таке буває

ЯНКИ НА БУРЯКАХ?

Навесні минулого року на воліх колгоспу «Червоної прапори» Сумського району з'явився незвичайний для місцевих селянства механізм. На цукрових плантаціях вочаї працювали фермери, не наші — американські. Через рік об'єктивні і трагічні іноземних марок. Про ці події розповідає головним агрономом агропромислового об'єднання «Сумське» Сергієм Головатим.

— Наприкінці 1989 року між радянською державною агрохімічною асоціацією «Агрохолд» і американською агрофірмою «Монсанто» було укладено угоду про співробітництво в галузі розширення. В той же час на базі Сумського району створили агроцентр. А вже наприкінці 1990 року завоювали партнерів з'явився на полях госпосередств району.

— Чому саме «Монсанто»? — запитав я. «Монсанто» — це фірма, яка має авторитетні в ділових колах.

— Ця фірма, заснована в 1901 році, є одним з найбільших у світі виробників хімікатів, пластмас, термоелектроплатів, фармацевтичних препаратів і харчових компонентів. Наші наші партнери давно і успішно працюють на радянському ринку. Фірма не тільки продіє свою продукцію в СРСР, а й промодіє великомасштабні закупівлі в наші країни, вкладаючи в модернізацію і розвиток виробництва з метою підвищення якості радянської продукції та її експорту за кордон.

— Довгося спостерігати, як працюють закордонські спеціалісти та їхня техніка. Нині все, як у наших механізаціях, а ефект значно вищий.

— Наші механізатори у професійній підготовці американським колегам не поступаються. Це, до речі, підтвердив представник фірми Дюк Годшалк, який відзначив майстерність і вміння наших фахівців: «Вони все скопюють з пісця».

А щодо владу цукровою поля, то тут справа не тільки в майстерності механізаторів, сильні в його технічному оснащенні. Він бачили їхні трактори. Швидкість легкість — не трактор, а спортивний літак, за дві робочих дні два агрегати обробляють до 370 гектарів посівів цукрових буряків. Вони мають повний набір пристосувань для внесення в грунт гербіцидів. Техніка націнена надувальною електронікою. Якщо в про-

граму закладають необхідну кількість тиж, не пестичидів чи гербіцидів, то можна бути впевненим, що жоден зайвий грам хіміка, ту в грунт, не потрапить. Принагідно зауважити, що американці запропонували нам екологічно чисту технологію.

— Як і яку ставлять перед собою фірми, зв'язані виробництвом цукру на сумських полях?

— Насамперед, істотно збільшити віддачу землі з мінімальними затратами праці та матеріально-технічних ресурсів. Головним агрохімічним операціям в них — це сібля та збирання врожаю. Решту — розпушування ґрунту, формування густоти насаджень тощо — виконувати немає потреби. Звісно, досвід цього можна тільки на умовах суворого дотримання технології і кваліфікації майстерності. Потрібно також високоякісне насіння, ефективні хімічні засоби захисту. Не американські спеціалісти гарантують. Приклад: минулого року — модна з поліпшення на радні не виходила.

— Як і конкретні результати вашого партнерства? Яку вигоду має фірма «Монсанто»?

— Згідно з контрактом закордонські фахівці торіш поставили на 3410 гектарів. З огляду на техніку, яку поставила фірма і агрохімію, вдалося знизити витрати пестичидів на 25 відсотків, отримати додаток близько 22 тисяч тонн цукрової сировини. Загальна вартість додатку врожаю, виробного американськими підприємствами, поклади 1 мільйон 140 тисяч карбованців. Отже, вигода співробітництва очевидна. Тим більше, якщо розглянути його. В наступному році поля, де працюють спеціалісти з «Монсанто» розширяться ще на тисячу гектарів. А на друге запитання представників фірми відповідають так: «Якщо ми тут працюємо — виходить нам вигідно».

О. ДЕРЕВ'ЯНКО, Сумська область.

ВІДЕОМАГНІТОФОН ЗА БИЧКА

Хто снігував селянської долі! — зв'яз, сільські норми, праці і здоров'я треба вквітати, щоб стало телітно «товарином», вгодованим бичком. Тільки ж чомуся шовштує той солоний селянський піт ковічки. Неправе, бичок теж ще не «товари»! От тобача з нього, що раз не м'ясо у сільській промисловості, то «товари» від цін як дух перелікати, на нові економічні стосунки переходимо. То кому б і селянам не спробувати на бертерині, так би мовити, умовах. Нехай не на «видки», а хоча б на маленькій телевізор, хто й погодиться...

Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА

ГОЛОС України

ПРАГНУТИ СВОБОДИ, ЗАМКІВ НЕ ВІШАЮТЬ

Керівник країни Заходо обговорюють питання допомоги Радянському Союзу і світі майбутньої зустрічі в Києві. Держсекретар США Байкер з цього приводу висловився за надання СРСР особливого статусу в Міжнародному валютному фонді і заявив, що поки не існує якоїсь конкретної програми допомоги Радянському Союзу.

Командуючий військами по-вітряним силами Югославії на території Словенії Боїч заявив, що при спробі нападу на югославські федеральні підрозділи словенські бойовики будуть знищені. У свою чергу, уряд Словенії, виступаючи у зв'язку з припиненням сутич-ок з боку солдатів федеральних військ.

Керівництво КНР звільнило завіди країни подати Китай до допомоги не суму 250 мільйонів доларів у зв'язку з повін-ном.

Рада Безпечки ООН знову ві-дкла розгляд питання щодо ядерної об'єкти Ірану.

У Вашингтоні відбувся зу-стріч між міністром закордон-них справ СРСР Бєлзінгері і держсекретарем США Байкером. Обидва, що перего-ворів, вилупили на конкретизацію статті 17, що належить до найважливішого рівня, у програмі переговорів — бесіда безсередньо з пре-зидентом США Бушем.

У Брестелі почалося засідан-ня експертів західних країн з питань безпеки. Серед бо-лих проблем буде розглянуто питання подання технічної до-помоги болгарській армії від-критості в місті Козлов-дуді.

В американському сенаті розпочалося слухання ретри-фікації угоди з питання скорочення військ і озброєнь в Єв-ропі.

З прийняттям Закону ви-нилося зомислює нова ситуа-ція. Промоцуйте її, будь-ласка.

— Ця проблема давно вже була у всіх на устах і чекала свого вирішення. 20 травня 1991 року відповідний Закон прийнято Верховною Радою СРСР. Основні зміни, що сто-суються теперішнього стану справ, належать до першої статті Закону, в якій йде-ться про «конкретні громадян-и СРСР має право виїжджати з СРСР і їжджати в СРСР».

Всі інші пункти і розділи розкривають процедуру ви-їзду в життя цього осново-го принципу. Нас довгий час критикували за те, що в кри-лішньому законодавстві були відмінні не всі норми міжна-родних угод, у яких за-значено, що СРСР та Укра-їна. Нині усі вони враховані.

Та одна справа декларувати їх, інша — виконати. З цього приводу виникає маса питань. Адже жовні впа-дінні для закордонний пас-порт, в вода не зможе його використати. Отже, до пер-шого сінки, коли Закон влі-де а силу, потрібно розро-бити цілий ряд законодавчих актів, які б забезпечували його дію. Адже істотно впа-діння на ситуацію проблема матеріального забезпечення Закону. Попеніти його вве-дення.

В зарубіжній пресі де-далі частіше лунають голо-си на підтримку рішення про ві-зні обмеження для громадян Союзу РСР...

Дожджів черга біля нас на міжнародні рейси та організувати внутрішні справи — за паспорти, дозволити, що означає «вільно пересуватися в межах земної цивілізації» це стоїть на «порядку денному» в постіт час-тині світу. Знята напруженість у серед-ній бажаючих «воли» прагнула у Верхо-

— Як відомо, прототом останніх років досить актив-но обговорюється проблема так званої навали з СРСР. Будемо відверті: ця про-блема — одна з основних, яка обумовлює вхід з нашої країни. Адже більшість єв-ропейських держав уже прийня-ла ряд законодавчих актів, які «документують» вхід до них. Особливо це стосується «громадянства», що хоче по-їхати за кордон працювати.

Але, з другого боку, цей мисловий механізм дуже чітко регулюватиме всі проблеми. Якщо ж ми до 1993 року не підніємо угоди про безві-зовий в'їзд, то варто мати на увазі, що зарубіжні країни «не розкриють навісті» двері для наших громадян.

— Подією буде про май-бутню заміну паспорти та підписання державного по-датку за них. Тож на що сподівається?

— Протягом найбільшого часу і до моменту введення Закону в дію справи введення не поможуться країни. Для приватних позодок іх видава-тимуть органи внутрішніх справ. Що стосується дило-матичних і службових пас-портів, то ними й надалі зай-матиметься консульський відділ Міністерства закордон-них справ України. Значно-ше, що потребуватиме біль-ших зусиль, забезпечення а-вляної кількості нових блан-

на Рада Союзу РСР, яка після довготри-налого обговорення прийняла Закон про ви-їзд і в'їзд. Яким чином він буде втілюва-тися в життя, ми попросили розповісти на-чальника консульського відділу Міністер-ства закордонних справ України Віктора Ан-дрійовича КИРИКА.

— Поки що наше законо-давство не дозволяє виїзди-жати за межі країни з ме-тою працевлаштування. В цьому питанні є деякі аспекти. Але щодо ситуації, як-виписано після 1 січня 1993 року, — то це залежатиме від держав, до яких людина хоче поїхати на заробити. Але хоча нас зацікавить, що лю-дина на в'їзд щоразу змен-шуватиметься...

— Яким чином Закон про в'їзд і в'їзд сприятиме роз-будові української держав-ності?

— Все залежатиме від то-го, як він втілюватиметься в життя і при цьому виріш-уватимуться питання інших питань. Але можна сказати те, що наші республі-ки об'єднається в цімалу су-веренну Україну, де на пер-шорядності шлях між Сходом і Заходом, тому кількість лю-дей, що будуть пересікати її територію зростає. Інших питань, на мою думку, має бути зацікавлені у розбудові цієї інфраструктури, яку ми досі не мали. Тому жити нас змушує деталі шир-ше відкривати двері — ні-які замки нам добродіти не створять. Отже, чим швид-ше виконано віщовіших заходів для нормального спілкуван-ня з світом, тим більше бу-де з цього користі Україні.

Щиро вдячний за роз-мову.

Інтерв'ю вів
Тарас ПЕТРОВ

Наш прес-клуб

ОЧІМА ЗАРУБІЖНИХ КОЛЕГ

Є одна суттєва причина, яка примушує Захід задумуватися про те, чи надати економічну допомогу Радянському Союзу, — його військові витрати. Навіть у той час, коли Москва прагне одержати «територіальні кошти», доплатити одній з найбільших армій у світі і продовжувати виділяти значну частку свого національного продукту на озброєння, модернізацію своєї ядерної сили. Тому міністр обо-рони США Чекніс заявив, що якщо не скоротити розміри, то не буде скорочення озброєн-ня. Питання бюджету не викликає технічних хвилювань, як про-блема військових сил, бо СРСР скорочує витрати на озброєння. Основна проблема, з точки зору Радянського Союзу і для його західних партнерів, полягає в зменшенні витрат, здатних знизити США.

«Нью-Йорк таймс» (США).

У зв'язку з переобранням перемогло Бориса Єліцина президент СРСР з метою збере-ження своєї політичної кар'єри планує уступити у ряді по-літичних — прихильників жорст-кої лінії. Помічники Михайла Горбачова заявили, що резуль-тати виборів зазначили, що на-чальник ліній в необхідності знову розпочати радикальні реформи, які могли б принести йому славу.

«Сан-Дієго» (Велико-британія).

Колішній двосторонній дого-вір між Берліном і СРСР не буде поданою. Найближчим часом представники двох країн зустрінуться із сніжною декла-рацією щодо цього. Оскільки не буде тривати робота над но-вим двостороннім договором, який врахував би реалії сього-дення.

«Зейдешко» (Болгарія).

Радянські політики ніко-ли не могли — це дело мож-ливості зрозуміти Заходо, що альтернатива демократії в Радянському Союзі немає. Тре-ба чекати чи то успіху, чи то провалу. Але комунізм у СРСР вже немає і неможливо повернутися до того, чого вже не існує.

«Експрес» (Франція).

Своїм «такі» міжнародно-ю об'єднанням Горбачов забу-ває про те, що добросудетство, особливе розуміння радянських трудностей. ФРН максимално буде прагнути допомогти СРСР, виходячи із своїх економічних можливостей. Коль і Геншер з найкращими адвокатами Гор-бачова на Заході.

«Берлінер моргенпост» (ФРН).

Погляд

БІЗНЕС В ІМ'Я ПРОГРЕСУ

Ще раз повторюю відомий міжнародний виставки «Аероспейс-91». Вона триває у лондонському місті Тібі. Провідні світові фірми репрезентували новини у галузі новітніх технологій між-народних і виробничих технологій. Найважливішими напрямками розуміння світові розробки у різних галузях сіндаються на 12 мільярдів доларів. Виставка здобула скандальний успіх. Під час виставки підприємства, які працюють над новітніми технологіями, не встигли зворотити на цьому гроші, а не тривали виважено між сіндаментом.

Фото ТАРС.

Інформ-шоу

ПРАЦЕ РАЙШЕ З ОДИН РАЗ І НАЗАВДИ

Кредит на суму 100 тисяч пів (близько 100 тисяч марко-ванців) зможе одержати гер-пер молоді шлюбні пари в Румунії протягом року після одруження. Для цього необхід-но, щоб у подружжя було дво-го з них не повинен переви-щувати 25 років і вступати в шлюб вони повинні вперше. Під час такої такої продо-вжеться постійна зайнятості одного з подружжя або право на во-лодіння земельною ділянкою (і сильний місцевості) як ге-рентів виплати процентів з за-кредит, який надається на строк до 10 років, а щомісяч-на сума процентів залежить від їх зарплати.

ВІДМІВЛЯТИ ЗОЛОТО!

Уряд Індії вирішив продати за кордон 20 тонн золота варті-стю 240 мільйонів доларів, конфіскованого в контрабанди-стів. При цьому золотий запас країни, лишається недостатним. Вважається, що золото, яке лежить без використання у сейфі, не сприяє розвит-ку країни. Рішення щодо продажу цього дорогоцінного металу слідчить про гібридні кризи, яка призвела індійську економіку.

[Зелінченко.
Початок на 1-й сторінці]

Отже, це — робота ввесьма розбурханої стилі, а екстремальних умов. Не всімлі «вогупати» — зовсім не означає «вругувати». Це все одно, якби атак запропонували погосити вогневу, для — з однією обов'язковою умовою: гасити треба вогню і вогню.

Цього невеликого мистецтва ніде не навчають.

Але майстри — знаходяться. Вони зможуть уміють відчувати ритмизми, розбиратися у численних процедурах, тономат, формувати ділові пропозиції, нічого не забувати, часом надавати слово тому, хто без нього не може...

ПРОФЕСІЙНЕ ВЕСІЛЛЯ

І це — тільки те, що в усіх на виду.

А ще ж існує, так би мовити, «весьний апарат», що являє собою величезну організаційну роботу...

Середній тут не забороняється!

Як враніло... на забороняється.

А головне — робити роботу й приймати рішення раз і назавжди.

Усім би так.

Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

В ЯКІЙ ЗОНІ МИ ЖИВЕМО?

Обговорюємо проект Закону Української РСР «Про охорону навколишнього природного середовища»

Постановою Верховної Ради УРСР від 1 серпня 1990 року територія України проголошена зоною екологічного лиха. Маються на увазі ті райони, що постраждали у зв'язку з чорнобильською катастрофою, а й станючі в інших регіонах республіки, де внаслідок інтенсивного забруднення природного середовища виявлено негативні зміни за різними показниками, наприклад за станом здоров'я населення.

Цілком зрозуміло, що таке визнання потребує швидкої розробки і здійснення комплексних заходів щодо оздоровлення навколишнього середовища: законодавчих, економічних, технологічних, технічних, організаційних та інших дійових зусиль.

Одним з конкретних кроків у цьому напрямі є проект Закону Української РСР «Про охорону навколишнього природного середовища», опублікований у пресі для всенародного обговорення і переданий на розгляд Верховної Ради УРСР.

Як зазначається в статті 2 цього Закону, «... одним з основних завдань держави є захист громадян від негативних впливів навколишнього середовища, зокрема від забруднення атмосфери, водних ресурсів, ґрунту, значення рослинних, тваринних та інших природних ресурсів, стан здоров'я населення».

Зупинюся на питанні про охорону екологічного лиха. Воно, на мою думку, має принциповий для нас характер — теоретичний, пов'язаний зі статусом такої зони. Що це таке? Як критерій мають її визначити?

У проекті Закону термін «зона екологічного лиха» не акцентовано. В розділі XIII говориться про зони надзвичайних екологічних ситуацій як обмежені території з певними ознаками. У статті 56 вони визначаються як «території, де внаслідок дії негативного впливу стихійних сил природи виникли тривалі або незворотні зміни в навколишньому середовищі, що призвели до неможливості проживання в них населення і ведення господарської діяльності».

Отже, якщо територія України — зона екологічного лиха, то зони надзвичайних екологічних ситуацій — це території, де таке лихо виявлене більшою або навіть максимальною мірою.

З даною туманністю можна погодитися за умови, що навколишнє середовище

не буде шкідливо для життя і здоров'я людей. Однак формулювання статті 56 проекту Закону цього не гарантує. Виходячи з цього статус зони надзвичайної екологічної ситуації можуть одержати території, де є фізично неможливим проживання населення внаслідок стихійних явищ або технологічних аварій.

Якщо загадати, що в Законі «Про статус зон, що постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи» зонами екологічного лиха названі території, де допускається можливість проживання населення і ведення господарської діяльності, то стає очевидною недостатність наведеного в статті 56 визначення.

Слід також зауважити, що існує тенденція зменшувати межі статтями 56 і 42 проекту Закону. Якщо в першій йдеться про неможливість проживання на територіях, визначених зоною надзвичайних екологічних ситуацій, то в другій говориться про комплексність, пильності і переваги для громадян за умов їх постійного і тривалого перебування на них.

Визначити розбіжність можна усунути шляхом комплексної оцінки стану навколишнього природного середовища за об'єктивними критеріями (забруднення атмосфери, водних ресурсів, ґрунту, значення рослинних, тваринних та інших природних ресурсів, стан здоров'я населення). Достойні зміни цих критеріїв мають бути ознаками зони екологічного лиха і відповідати суті висхідної постанови Верховної Ради УРСР.

Що ж до статусу такої зони, то вважаю, що базовою ознакою має бути стан здоров'я населення (народжуваність, смертність, захворюваність та інші). Необхідність такого підходу випливає з наявних ознак негативного впливу забрудненого природного середовища на здоров'я людей.

Протягом останніх років серед жителів Донбасу і Придніпров'я, особливо дітей, помітно зростає захворюваність. Зокрема, в місті Маріуполі захворюваність злоякісними пухлинами зросла в 5,6 разів, органи дихання — у 8, а захворює крові — у 12 разів. Збільшилася кількість передчасних переривань вагітності, мимозинних вад у новонароджених (20 з 1000 новонароджених). Згідно з результатами досліджень, проведених співробітниками лабораторії генетичних досліджень Міністерства охорони здо-

ров'я УРСР, це внаслідок інтенсивного забруднення навколишнього середовища (перш за все атмосферою повітря) хімічними речовинами, які накопичуються в організмі людини разом з продуктами її підприємствами. Фактично встановили, що в атмосфері міста потрапляють понад 50 шкідливих речовин, з яких 16 мають виражений мутагенний вплив, інтенсивність дії забрудненого атмосферного повітря еквівалентна потужності двох тисячтонних випромінювання в 190 бер за 30 років. Фактично вважають, що негативний вплив такого середовища буде позначатися ще принаймні на двох-трьох поколіннях.

Аналогічними є дані щодо негативного впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення по Запоріжжю, Дніпропетровську, Донецьку, Луганську, Рубіжному та інших містах. Іх ми можемо, слід визнати зони надзвичайної екологічної ситуації.

Виходячи з цього пропоную статтю 56 проекту Закону внакласти в такий редакції: «Зонами надзвичайної екологічної ситуації оголошуються території, де внаслідок діяльності людини або руїнного впливу стихійних сил природи виникли тривалі або незворотні зміни в навколишньому середовищі, що негативно вплинули на стан здоров'я населення або зумовили неможливість його проживання і ведення господарської діяльності».

Другий аспект — практичний. У статті 12 передбачено, що надання статусу зони надзвичайної екологічної ситуації є компетенцією Верховної Ради, але не визначено механізму реалізації цього положення.

Цілком зрозуміло, що перш за все має бути розроблено Закон про статус такої зони, визначено її ознаки і порядок проголошення.

Вважаю, що ці питання має вирішувати Комітет (чи Комісія) Верховної Ради УРСР з надзвичайних ситуацій за поданням місцевих Рад народних депутатів і наступним затвердженням його рішень Верховною Радою. Підставою для розгляду цього питання має бути детальна кваліфікована медична та екологічна експертиза відповідно до Закону про статус зони надзвичайних екологічних ситуацій. Необхідність такого органу випливає зі змін, що відбулися в структурі уряду республіки. Утворення Міністерства природоохоронства й охо-

рони навколишнього середовища УРСР виключає утворення передбаченого проектом Закону Державного комітету з екології і радіоактивного природоохоронства. Отже, виникло питання про орган, який має здійснювати державний контроль у галузі охорони природного середовища. Вважаю, що й до функцій має відійшовати Комітет Верховної Ради. Ного можна було б створити на базі Національного комітету з радіаційного захисту населення, відповідно розширивши її склад і повноваження.

Виявляється складне і delicate питання пов'язане з реалізацією статті 42, де йдеться про пильність, комплексність і переваги для громадян, які перебувають у зонах надзвичайних екологічних ситуацій. Це питання, на жаль, не вирішене.

У зв'язку з цим доцільно загадати, що металурги Маріуполя, підприєми місцевими органами влади і громадськими організаціями міста, майже два роки марно просить (?) у союзного і республіканського урядів дозволу на реалізацію п'яти відсотків виробленої продукції для здійснення заходів по оздоровленню навколишнього середовища.

Усе це свідчить про необхідність подальшого вивчення цього важливого соціального питання і прийняття відповідних рішень, адже йдеться про надорожжє, що є в людини її здоров'я і життя, а також про майбутнє її нащадків.

БОРИС ЗАДОРЖНИЙ,
народний депутат Ук-
раїнської РСР, кандидат
технічних наук.

Головар за статтю прошу
перерахувати на рахунок
86 000700921 МФО
8051119. Телеграфна форма
«Дзвоні Чорнобиль».

**ЯКЩО
ТЕРИТОРІЯ
УКРАЇНИ —
ЗОНА
ЕКОЛОГІЧНОГО
ЛИХА, ТО ЗОНИ
НАДЗВИЧАЙНИХ
ЕКОЛОГІЧНИХ
СИТУАЦІЙ —
ЦЕ ТЕРИТОРІЇ,
ДЕ ТАКЕ ЛИХО
ВИЯВЛЕНО
БІЛЬШОЮ
АБО НАВІТЬ
МАКСИМАЛЬНО
МІРОЮ.**

Фото Вячеслава
ПІЩКАРЬОВА.

НОВИЙ МІНІСТР РАДІТЬСЯ

Новий член Кабінету міністрів республіки — міністр охорони навколишнього природного середовища УРСР Ю. Щербак почав свою роботу із зустрічі з колективом управління природоохоронного органу, на якого наразі не обійшло під розділом. Головна тема розмови — розробка і створення нового функціонального розподілу обов'язків, діючої структури міністерства. Передбачається оптимальна схема

його взаємодії з місцевими Радами, міністерствами, асоціаціями, підприємствами, асоціаціями, підприємствами, асоціаціями України, союзнами підприємствами і організаціями, розташованими на території республіки.

Передбачено створити підрозділи, які здійснюватимуть стратегічну роботу в галузі природоохоронного розвитку, розробка комплексних екологічних програм ратування й захисту природи і народу Украї-

ни, екологічне обґрунтування нормативів антропогенного природних ресурсів, здійснення моніторингу навколишнього середовища на базі сучасного обладнання й апаратури, комп'ютерної техніки. Має бути і ефективна експертна служба, яка поспіє за новими рішеннями, а також створена власна юридична служба по захисту усього природного комплексу.

Анатолій АНДРІЄНКО.

були татарськими, а і його полон. Хмельницький у часті у ко- Кримське де- та знав та- польських гетьман польський та андрі руками пограбували Збортів, за- сьва Богдановити без- шля- безвідності беззаконня бор.

сел- селянсь- вели- формуванні державно- полновод- міжнарод- були загаль- розголосу, боротьбою ук- зацікавле- які ви- клі- континген- шве- Ваті- яка при- сьваного ка- табачного табач- очолюва-

і, керуючи військовою канцелярією, ластувався з іншими державами, від переговорів з іноземними посланцями.

Повстання селян 1637—1638 років було розголомлене. Хмельницький як військовий писар підписав акт капітуляції під Боровицею. 24 грудня 1637 року так звана сеймова «Ординація», обмеживши козацьке самоврядування, ліквідувала вищий козацький апарат управління, призначивши на вищі старшинські посади польських шляхтичів.

Є історичні дані, що вже в 1645 році Богдан Хмельницький з деякими старшинами готував нове повстання. Однак воно почалося, як відомо, в 1648 році. Запорозька Січ дала йому гетьманську булаву, і як український гетьман Богдан Хмельницький очолює визвольну війну, що за своїми масштабами, напруженням і наслідками була найзначимішим етапом у боротьбі українського народу проти іноземного панування.

Богдан Хмельницький став творцем збройних сил повсталого народу. Починаючи війну, він вийшов із Запорозької Січі з тридцятитисячним повстанським загonom. Під Зборовом, за свідченням самого гетьмана, чисельність війська досягла 360 тисяч чоловік, — нечуваній для

У ВІЗВОЛЬНІЙ війні 1648—1654 років Богдан Хмельницький розвинув стратегію й тактику козацького війська. Він поєднав це з досвідом західноєвропейського військового мистецтва, з яким ознайомився під час перебування у Франції, в бурхливі роки Тридцятирічної війни, в якій діяли найвидатніші полководці багатьох народів. Тут застосовувалися нова стратегія і особливі способи ведення бою, випробувалися різні види зброї і перевірялися в дії удосконалені системи організації війська.

Полководець Богдан Хмельницький піднявся до найвищих щаблів тодішнього світового рівня військового мистецтва. Сучасники порівнювали українського гетьмана з античним полководцем Ганнібалом. Військове мистецтво збройних сил України за часів Богдана Хмельницького набагато випереджало західноєвропейське.

Український полководець вважав, що перемога у визвольній війні проти Речі Посполитої буде досягнута тільки внаслідок знищення на західному театрі військових дій головного угруповання сил — польсько-шляхетського війська. Тому за-

Жодеи з них не відзначався ні воєнними здібностями, ні іншими талантами. Шляхта обрала їх внаслідок компромісу між тими магнатськими угрупованнями, які не однією хотіли мати свого представника в командуванні, не дбаючи про те, наскільки такий представник був придатний для керівництва операціями. До трьох верховних головнокомандуючих сейм прикомандирував ще 32 радники з необмеженими повноваженнями.

Корсунський урок нічому не навчили гонимих шляхтичів. Зневажливо говорили самовпевнені пани, що їм навіть шкода орудувати зброєю, бо щоб розбити «хлопів», вистачить «нанчуків і нагаїв».

Дізнавшись про виступ польського війська, Хмельницький за короткий строк сформував 35-тисячний полк з кількох селянських загонів. Близько 70 тисяч козаків, селян і міщан об'єднали під своєю булавою. Армія Богдана значно поступалася перед поляками якістю озброєння й кількістю кінноти, але не бойовим духом і організацією.

Богдан Хмельницький розмістив свою армію у зручній для неї місцевості, далеко від ріки, на рівнині.

гий, витиснувши звідти кінноту й піхоту оборонної порадки та захопивши артилерію. У польському війську почалася паника. Накази командуючих не мали ніякої сили. Начальники корогів під тиском інших приводом відмовлялися вести в бій свої загони. Польські війська відступили в напрямі Старокостянтинова.

Козаки переможно наступали й уночі. Польсько-шляхетські головнокомандуючі першими, потім від війська, втекли, за ними — радники й начальники корогів. Помітивши втечу начальників, кинулися тікати кіннота, залишаючи зброю і припаси. Кинуто було все: прапори, гармати, вози, яких нараховувалося кілька десятків тисяч, майно. «Страх і жах перед козацьким військом гнав утікачів» — писав один шляхтич. Деякі зупинилися, тільки біля самої Вісли.

Хмельницький діяв всупереч стратегії й тактиці західноєвропейських армій: не витрачав часу й не розпорошував сили на облогу фортеці. Перемогу добивався, зав'язуючи бій з основними силами противника й громлячи їх.

Після перемоги під Пилявцями жодне укріплене місто вже не чинило опору

щоб ми випередили неприя-теля, а не нас наші неприя-телі».

Великого значення, готуючись до битви, надавав Хмельницький козацькому фортифікаційному мистецтву — спорудженню земляних укріплень, використанню індивідуального захисту від вогню противника.

Активно застосовував Хмельницький табір. За наказом Хмельницького під Зборовим табір було побудовано «у кількадесят рядів». Під Берестечком він простягнувся на сім верст у ширину і довжину. Під Білою Церквою в 1651 році табір розклали серед балок і оточили подвійним валом. Укріплення козаки будували з надзвичайною швидкістю. 1649 року під Лисовом 10 тисяч козацьких кіннотинів спалилися й за чверть години побудували в густому лісі могутній табір, укріплений його заснарами й відбили атаку військ литовського гетьмана Радзивілла. «Наша литовська кіннота не могла його заступити», — пише учасник бою.

Табір являв такого розповсюдження під час визвольної війни 1648 — 1654 років, що навіть невеликі селянські загони пересувалися під захистом своїх «таборників».

Яскраво виявився полководницький геній Богдана Хмельницького в битвах під Батогом (1652 р.) та Жванцем (1653 р.).

Успіх військової, політичної та державної діяльності Богдана Хмельницького визначався ще й тим, що він зумів зібрати навколо себе справжні народні таланти, вихідців з козацтва, селянства й міщан, найкращих знавців військової справи, загартованих у попередніх війнах і повстаннях проти шляхетської Польщі, непримирених ворогів магнатів, талановитих, мужніх, незламних військових керівників. Визвольна війна висунула багато видатних козацьких полководців та ватажків окремих повстанських загонів, які розвивали далі українське військове мистецтво: Мамсима Кривоноса, Івана Богуня, Данила Нечая, Степана Побадіяла, Нестора Морозенка, Антона Ждановича, Матвія Гладного, Мартіяна Пушкаря, Прокопа Шумейка, Мартіяна Небабу, Івана Золотаренку, «Не баргнється під нуриками, як минуло року, а треба йти туди, де голова або де б стояли, як-небудь окремі ворожі полки... Промийшай, ваша милість, над головою, а з хвостом вже під легше».

Гетьман використовував тактику маневрування, для чого застосовували складні тактичний маневр — охоплення ворога з флангів і вихід у тил, завершувачи тиском чиним оточення. Уже в першій битві війни під Жовтими Водами повстанське військо за наказом гетьмана оточило так військо Степана Потоцького й Шемберга.

В ЕЛИКОГО значення надавав Хмельницький факторові раптовості. Під Зборовом, наприклад, йому вдалося до останньої хвилини приховувати свої сили й захопити ворога зненацька, несподіваним наступом. 2 серпня 1650 року в універсальній білоцерківською полковникові гетьман наказував: «Щоб ви, години не відкладаючи, до завтра з доброю зброєю виходили, вдень і вночі поспішали на Уманський шлях, не треба задержуватися за борошном і в дорозі добувати, тільки на коні сідайте, бо треба,

ВАР

У кожного українського воїна. Щоб він в душою. Ще о Вона також з

Свій початок з стародавніх ди вперше злакн.

З цієї іжк нається експоз коного районного хліборобства. в Кобриновом кає додержув звичаю:

Варім кашу, Щоб нам мо і жити, і о Щоб збіраєсь

Споновичні на Україні, я — одна з н страв інших її господарів, рі, щемі, чаб ходячи в поле кашу-рибко, чумацька кашу, артильняська, артильняська. Кашу вари саднян карто на знан закін на добрий вр коли вперше бу на пасовиш ли кашу. На відкриваюч на добру вдач Цього звича чалі дітей ле нроків. Спочався в забав «Сорока-ворон пісні, обрядя: ша мала риту ли дитина ви вонь пригот «кашею з гр цього воін ст никами. Цей описав Тарас вісті «Наймич А каша в р одних свята То вже вели змісту ритуал в правдоств влаштували внтаєм роду Роду і поро ум варили каш ванні з їжі ст то. І нині, сі серед укр ні запрошують означає, що і ся ще одна п Ритуальний весілі, коли хані серця. І казують: «До локом — сла заном». А в Києвом моло

Каша наша, А братів наш Тут тебе роз Тут тебе роз Везуть тебе Родом-родим

На похоро ставили кашу мовику, а в їх клади на минин варят ушу на медов усобилення я яке він відд Обрядова н новою і в с циклу. По в Коляду варя яють нею зелених свят молюком, а н ни — кулеш маслом. На також кутю, Заніжнується кашею на К ходом соця дівчата ка дв «Доле, доле, шу Істи!».

У Київськ кий звичай: договору із с рокою варят

Михайлина ЗАПОРОЖЕЦЬ

Богдан Хмельницький

династією татської чвер- перетворила «фео- дальної реакції» на ділячі та юти, зокре- 1630 року, в 35-річний зро- з'яв- виступ по- самі існу- кої Польщі.

успіхи н- визвольній б- швили швид- стованню Іх- стового репу- Європи. Мо- краї на н- на приклад Голландія чи а, який на- «а».

Тридцятиліт- 1645—1646 ро- корпус, очо- Хмельни- залучено на ю і в скла- Конде він обози і штур- фортеці Дю-

того часу кількісний склад армії. Європейські армії, які брали участь у Тридцятилітній війні, не перевищували 40—50 тисяч чоловік. Богдан Хмельницький перетворив селянські загони в дисципліновані полки, які перемогли добре навчені шляхетські армії.

Створюючи повстанську армію, її головнокомандуючий справляв на запорозьке козацтво, що було в цій армії військово навченим ядром. Служба військовим писарем, а потім сотником у козацькому війську до 1648 року дала можливість Богданові досконало вивчити принципи комплектування, організації, управління військом, систему підготовки до походу.

З ім'ям Хмельницького пов'язане також створення козацької кінноти як роду військ.

Артилерію повстанського війська, по суті, теж створив Хмельницький. Спочатку він володів тільки кількома гарматами, які дала повстанцям Запорозька Січ. В кінці війни артилерія народно-визвольної армії вже нараховувала понад 400 гармат. Хмельницький збільшив кількість гармат за рахунок їх виробництва в полках, а також за рахунок трофеїв. У результаті у битвах під Зборовим, Берестечком, Білою Церквою, Охматовим козацька артилерія була набагато сильнішою за польську. Хмельницький закріпив за кожною гарматою постійну обслугу з числа кращих стрільців і додав до кожної польової гармати упряжку коней, а дрібнокалібрні гармати поставив на двокілісні візки — прообраз тачанок.

безпечував західний фронт максимальною кількістю артилерії та кінноти, зосереджуючи тут основні сили своєї армії. На північ проти латовських військ він посилав невеликі загони.

Хмельницький проводив ліквідацію активного, рішучого наступу й концентрованого удару, що вирішило долю битви, кая корість повстанців під Корсунем, Пилявцями, Зборовом і Зборовом. Палкий оборонник наступальної стратегії, він завдавав удару по ворогові, першим починаючи битву, тримаючи в руках ініціативу, нав'язуючи свою волю, застосовуючи резерв для остаточного розгрому противника. Одним з класичних прикладів наступальної тактики може бути Корсунська битва, коли Хмельницький, керуючи 15-тисячним повстанським військом, примусив 20-тисячну польсько-шляхетську армію покинути зайняті нею позиції, а потім прийняти бій у Гороховій Діброві під час спуску обозних возів і артилерії в глибокий яр.

Такі ж принципи стратегії й тактики Хмельницький застосовував і в битві під Пилявцями, яка відбулася на початку вересня 1648 року.

32 тисячі шляхтичів, 8 тисяч німецьких ландскнехтів, а при них озброєна обслуга і шляхетські слуги, які за кількістю перевищували основну армію мало не втричі, сунали на Україну.

Сейм після тривалих дебатів доручив командування цією армією трьом магнатам: Заславському, Острогоу й Конечпольському.

Щоб зблизитися з нею, супротивник повинен був пройти берегом Пиляви, що розлилася від осінніх дощів. Нерівна, горбоквата місцевість, порізана струмками й озерами, вкрита осінньою багряною, неминуче повинна була утруднити як просування й зосередження війська, так і встановлення табору й спорудження укріплень.

9 вересня польська армія підійшла до Пиляви. Два дні закладався просторий табір на незручній заболоченій місцевості. Підступити до козацької армії польське військо могло тільки через земляну греблю, яка з'єднувала обидва береги річки. Хмельницький наказав викопати шанці на греблі. Бій тривав цілий день. І тільки ввечері польська піхота й великі з'єднання кінноти змусили захисників греблі відступити.

13 вересня військо Хмельницького, вирушивши проти польського табору, завдало бій з кіннотою, одночасно атакуючи й польську піхоту, яка засіла в шанцах на березі. Атану підтримували з табору козацькі гармати, безперервно обстрілюючи греблю, перешкоджаючи переправі польських підкріплень з протилежного берега. Після першого штурму Мазовецький полк, що перебував у цьому редуті, утік. Уперто захищався «Сандомірський. Однак й він не витримав катиску козаків і мусив залишити редут. Полк був розсіяний. За першим редутом козани захопили дру-

гозацькій армії. Не чекаючи наслідків облоги Кам'яниці, Бродів та інших фортець, Хмельницький залишив позаду укріплений Львів і виступив на Замостя. В травні 1655 року Хмельницький писав головнокомандуючому українськими силами в Білорусі полковникові Іванові Золотаренку: «Не баргнється під нуриками, як минуло року, а треба йти туди, де голова або де б стояли, як-небудь окремі ворожі полки... Промийшай, ваша милість, над головою, а з хвостом вже під легше».

Гетьман використовував тактику маневрування, для чого застосовували складні тактичний маневр — охоплення ворога з флангів і вихід у тил, завершувачи тиском чиним оточення. Уже в першій битві війни під Жовтими Водами повстанське військо за наказом гетьмана оточило так військо Степана Потоцького й Шемберга.

В ЕЛИКОГО значення надавав Хмельницький факторові раптовості. Під Зборовом, наприклад, йому вдалося до останньої хвилини приховувати свої сили й захопити ворога зненацька, несподіваним наступом. 2 серпня 1650 року в універсальній білоцерківською полковникові гетьман наказував: «Щоб ви, години не відкладаючи, до завтра з доброю зброєю виходили, вдень і вночі поспішали на Уманський шлях, не треба задержуватися за борошном і в дорозі добувати, тільки на коні сідайте, бо треба,

Свої знання й досвід у сфері дипломатії Хмельницький як керівник Української держави, що склалася в ході визвольної війни, використовував у дипломатичних відносинах з багатьма країнами: Росією, Польщею, Молдавією, Валахією, Трансильванією, Швецією та іншими державами. Зовнішні відносини, дипломатію він теж підпорядковував справі визволення українського народу від гніту шляхетської Польщі.

Каша наша, А братів наш Тут тебе роз Тут тебе роз Везуть тебе Родом-родим

На похоро ставили кашу мовику, а в їх клади на минин варят ушу на медов усобилення я яке він відд Обрядова н новою і в с циклу. По в Коляду варя яють нею зелених свят молюком, а н ни — кулеш маслом. На також кутю, Заніжнується кашею на К ходом соця дівчата ка дв «Доле, доле, шу Істи!».

У Київськ кий звичай: договору із с рокою варят

PIЯ

[illegible]

I ПРОКУРОРИ ВІДСТУПАЮТЬ

ЮРИДИЧНА
КОНСУЛЬТАЦІЯ

Про трудові конфлікти розповідають наш автор — журналіст із Добровішчеської області Віктор Харченко, працюючий в системі народної освіти Галина Лєгара з Києва та Микола Глухова з Кіровоградщини.

Пити про свавілья, беззаконня, переслідування при вирішенні трудових спорів з боку різних службовців осіб щодо окремих робітників і службовців, колгоспників та інших працівників села. Пити про інженерів, техніків, вчителів і професорів, журналістів і юристів і навіть суди. Вони намагаються на тих, хто чинить свавілья та зловживає службовим становищем, що нехтує законами правами та інтересами трудової людини. А серед порушників є малі й великі керівники, директори і завідувачі, міністри і навіть трапляється, що Ради народних депутатів приймають рішення, якими порушуються права людини. Ось переді мною лист колгоспного голови Бриньківського районного суду, заслуженого юриста України РПР Петра Антоновича Левченка. Він запитує, за що його достроково віддалили з суду без будь-яких підстав і на порушення норм трудового законодавства.

За цього приводу ми збираємося окремо виступити на сторінках газети.

Отак одних звільняли шляхом відкидання, відраження, а інших — їли на загонах підстав, та коли копнули глибше — лопотали...

Так звільняли в Давоїні Черкаської області журналіста Микола Харченка.

Він вже майже рік ходить без роботи, хоча з допомогою органів прокуратури республіки та Черкаського обласного суду після звільнення з нього «Голосу України» рішенням Золотівського районного народного суду ще 6 березня цього року поновлено на роботі. Це рішення залишено без зміни судовою колегією в цивільних справах Черкаського обласного суду.

Орган прокуратури беруть участь в розгляді майже всіх трудових конфліктів. По окремих втручається навіть прокурор республіки або його заступники.

Скарги Я. Глухова на незаконність його звільнення Добровішчеським райово розглядали районний, обласний прокурор, а 31 січня 1991 року на ім'я міністра народної освіти УРСР надіслав протест. Прокурор УРСР, але, на превеликий жаль, перший заступник міністра В. Тараненко 19 лютого того ж року відхилив протест, а при повторному розгляді 24 квітня 1991 року його залишено без задоволення. Його заступник міністра В. Луговий.

Обида заступників як на підставу записки протесту прокурора республіки без задоволення посилалися на статтю 21 Закону про місцеві Ради народних депутатів, який на час звільнення від роботи Я. Глухова в 1987 році діяти не міг, про що правильно зазначається в прокурорському протесті.

Іван ДОЛГІЙ,
юрист «Голосу України».

Листи читачів

БЕЗРОБІТНИЙ ЖУРНАЛІСТ

Шановні товариші! Намавам і до чого часу лютиманів страх перед нечестивцем, страх за своє благополуччя, що з такою далекогоглядністю ставиться до моїх листів і звіткою, які я надіслав до редакції. Вибачте на словах. Прошу: до-по-мо-жі! Опублікуйте моє лист.

З лашовню

М. ХАРЧЕНКО.

Понад вісім місяців знадобилося для відновлення на роботі, але беззаконня триває. Мої публікації в республіканській, обласній і місцевій пресі викликали роздратування в керівників Давоїніського району, що на Черкащині.

А заміна «Давоїніської особня», опублікована в «Народній газеті» (№ 6, липень 1990 р.) викликала розправу... за критику. Особливо слова: «...микола задується маї, та уночі переселився в одиозоварського особня в допозвожний парний саріа-тар району партії П. Б. Зуб-но. Понадання для нового господаря приділяла рамонувати бригада радгоспу «Базародієвський» — за 20 вінометрів...»

Постійно організовують листи в ЦК Компартії України від групи керівників господарств, у яких зводиться грубий наклеп на мої вчинки і творчі діяльність.

Скидаються партійні збори редакції, де оголошується мій доганя. 15 серпня 1990 року на засіданні бюро райкому партії (без моєї присутності)

мене виключають з партії, звільняють з роботи.

Редактор газети «Пролетар Жовтня» М. Кометний видає наказ № 39 від 15.08.90 року, де зображає мене: «Звільнити з посади заступника редактора згідно з постановою бюро райкому партії...»

За цей період в які і тільки виступають інституції не звертається і ніде на мої дописи справедливості.

06.11.1990 року прокурором Черкаської області внесено протест про наобуржування звільнення мене з роботи.

6 березня 1991 року Золотівський районний народний суд прийняв рішення про поновлення мене на посаді заступника редактора і стягнення зарплатної плати за час вимушеного прогулу. З квітня цього року судовою колегією в цивільних справах Черкаського обласного суду залишено в силі рішення Золотівського районного суду. Проте рішення народного суду зловмисно не виконується. Мене не допущають до роботи.

беззаконня, переслідування тривають. До якого часу!

Микола ХАРЧЕНКО,
член Сили журналістів
України з 1970 року.

А МЕНЕ ЦЬКУЮТЬ...

Шановна редакція! Дякуючи вам наказ № 19 від 28 січня цього року, виданий директором Київського міського інституту удосконалення вчителів В. Спосередня, про мого переслідування-звільнення від обов'язків завідувача кабінетом початкового навчання цього інституту мисовано...

Але знущання, переслідування та знущання тривають і ще з більшою спритністю і жорстокістю, ніж раніше.

В. Спосередня та завідувача кафедральної інституту Л. Кошута почали примусово чекати мене і 17 червня ч. 1 на зборі комуністів інституту В. Спосередня, в числі інших на угодних йому притисках, оголосив мені, щоб я шукала роботу в іншому місті.

Все що робиться під виглядом тва зведеного скорочення штатів у зв'язку з організації на базі нашого та Київського обласного інституту удосконалення вчителів міграційного центру, да В. Спосередня встиг оволодіти портфелем директора.

І тепер він чинить розправу наді мною за критику, за те, що я немавлявля внести свою частку в поліпшення всього процесу по удосконаленню педагогічної майстерності вчителів, активно виступав проти злочинних зловживань, порушень в діяльності самого директора.

Конкретні факти сьогодні не буду перераховувати, бо сподіваюся, що, якщо ви опублікуєте цього листа, то зацікавиться «діяльність» В. Спосередня товариш з міськ-а, а може, і республіканської прокуратури. Більша наша суспільство терпить такі свавільні дії спосередня на може і силою закону повинно поставити все на свої місця.

Хотілося б звернути увагу і прокурора Харніського району міста Києва, йому прокурору міста було доручено на вивчення стан справ з державним на тільки трудовою законодавства в нашому інституті і особистої директору В. Спосередня, за що він, як поведомляло головне

управління Київського міськ-а, викликаючи, притягуючи до дисциплінарної відповідальності.

Допоможіть припинити беззаконня, переслідування з боку керівників.

Галина ЛЕГАРА.

МАФІЯ В ОСВІТІ?

Прошу вжити допомоги у припиненні злочинної таганни і вирішення питання мого безробіття, яке триває вже п'ятий рік з названим неслідками: немає роботи і зарплати, не видають копійки у зв'язку з відданням цім, постійні вказівки психологічних тися і порозів фізичних розправ.

Уже четвертий рік на виконуються рішення Держзасвін ЦСРП і ВПРПС, які вказали звільнення мене протиправним.

Протести Прокуратури УРСР мінуху освіти УРСР ділі подалася і ділі протиправно відхилив міністром І. Зезюном.

Протести прокуратури Кіровоградської області Добровішчеському району і Кіровоградському облноту на наказ № 31-К від 12.06.1987 р. про мого звільнення тек протиправно відхилив (Баранчук і Хижняков).

Готовий пред'явити масу документів і матеріалів, які підтверджують виключення про мафію в системі народної освіти суверенної України.

Якщо ГЛУХОВА,

снт Добровішчеського району Кіровоградської області.

Мені виповнилося 88 років. Я живу у власному будинку однок з дружиною. Маю свою дачу, які знають у чому ж місті. Чи маю я право одержувати надбавку до пенсії за віком? — запитує тов. Стрибуль з м. Кропивки на Сумщині.

Справа, згідно з пунктом «б» ст. 22 Закону СРСР від 15 травня 1990 року «Про пенсійне забезпечення громадян СРСР» одиноким пенсію мають, яких виповнилося 80 років, на догляд за ними, виплатується надбавка у розмірі соціальної пенсії.

У законі сказано: «не просто про пенсіонерів, виповнилося 80, і про одиноким пенсіонерів. З листа видно, що ви проживаєте вдома з дружиною. Крім того, у цьому ж місті мешкають син і дочка, які можуть здійснювати догляд за вами. З цього випливає, що права на надану надбавку до пенсії — ви не маєте.

Я працюю в міліції. Примаю у гуртожитку. Хотів стати на квартирний облік у економію. Але працівники економію матеріально мені відмовили. Чи в законі, згідно з яким працівникам міліції мають надавати в першу чергу житло так, то чи введений він дію? — запитує тов. Б. Р. з Херсонської області.

Там же закон про Закон України СРСР від 20 грудня 1990 року «Про міліцію (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 4, ст. 20). Він введений в дію з 1 січня 1991 року. У ст. 22 цього Закону сказано: «Міліція має право на одержання житла працівниками міліції, у тому числі працівниками на транспорті, надавати місця житла Радам народних депутатів відповідним, міністерствам, відомствам у першочерговому порядку».

Громадяни, які проживають у гуртожитках, приймаються на квартирний облік (підлягає 6 пункту 13 Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і намагаються жити приміщеннями Української РСР, затверджених постановою Ради Міністрів УРСР і 1 січня 1991 року, № 470 (ЗП УРСР, 1984 р., № 12, ст. 80).

Питання про прийняття на квартирний облік вирішується не однією службовою особою, а спеціально і оформляється рішенням відповідної комітету районної, міської, районної у місті, селищної, сільської Ради народних депутатів (частини перше пункту 20 Правил обліку).

Отже, вам треба подати заяву з усіма необхідними документами до відповідного Рад народних депутатів за місцем проживання (частини перше пункту 16 Правил обліку). У заяві зазначити, що згідно з ст. 22 Закону УРСР від 20 грудня 1990 року «Про міліцію» ви маєте право на одержання житла в першу чергу.

Семен
КАРЛІЦЬКИЙ,
юрист.

Це — цікаво

ВІШІ — МІСТО СПОРТУ

Фрэнццукэ мiсто Віші з 18 по 21 вересня міжнародного року проведе у себе «Міжнародний фестиваль спортивного життя». Повідомляють про це газети «Вілья паніе», що на ці чотирі дні Віші прийме представників спортивного і художнього світу різних країн.

Була створена і журналістика, кінопродюсерія, телевізійні режисерія і спортивні міжнародні збори, які оцінять телефільми, представлення на фестивалі. Паралельно будуть проходити виставки, що покажуть прогрес спорту від древніх часів до наших днів і, звичайно, відбудуться спортивні змагання.

ВСІ КВИТКИ ПРОДАНІ

У п'яті групі відбірочного турніру Європейської першості по футболу віршішальним, на думку спеціалістів, стане матч між чемпіоном світу збіркою Німеччини і командою Уельсу. Він відбудеться 16 жовтня в Нюрнберзі. Але вже сьогодні на цю гру всі навчені продавці, говориться у повідомленні Німецької федерації футболу.

Пі представники Вольфганг Нібсбах сказав, що остання партія квитків (16 тисяч) була розпродана за декілька годин. Всю ж на гру продано 51 тисячу квитків. Такий інтерес викликає переможець чемпіонів світу в Кардиффі 5 червня (0:1) від валлійців. Тепер тілий приймає не тільки суперників відомі іти шлах у фінальну стадію першості континенту в Швейцарії.

МУХАММЕД АЛІ ПЕРЕД СУДОМ

Ексчемпіон світу серед професіоналів у важкій вазі Мухаммед Алі перед судом. Його звинувачують у тому, що він привозив від обкладених податком суму в 9700 доларів, одержану від продажу на аукціоні. Боксер у 1988 році заключив контракт зі спортивним менеджером Уільямом Деніельсом, який навівав Алі працювати на аукціоні. Буксфоре тому договору, страждаючи від хвороби Паркінсона, ексчемпіон не зміг доставити своїх автографів під 250 копійковим фотографіям, в тому зумів підписати лише 106 із потрібних 150 наклепок.

900 ДОПІНГ-ТЕСТІВ НА ІГРАХ В ГАВАНІ

Едуардо де Росе, президент панамериканської конфедерації спортивної медицини, заявив, що на Іграх-91 у Гавані буде проведено більше 900 допінг-тестів.

Він пояснив, що це число політимо порівнянучи ті, які були зареєстровані на подібних змаганнях у 1983 році в столиці Венесуели Каракасі (800) і в американському місті Індіанополіс в 1987 (720).

ТУРБОТА ПРО МОЛОДЬ

Група успішних румунських спортсменів, керівників провідних тренерів країни і бізнесменів заснувала клуб пачіно, метою якої — розвивати спорт у країні, а також пошук молодих спортивних талантів. Про це повідомляють румунські інформаційні агентства Ромпресс.

Компанія «Еуроспорт СРЛ» з штаб-квартирою в Констанці почала свою діяльність і літня. Серед 20 її засновників, яких ніхто не знає, знаходиться знаменитий пачет яхти, також відомі футболісти Хаджі, Маттеуц, Тімоффе і Попович.

Компанія займається комерційною діяльністю, але головне її таме — спорт, спонсорство в ньому, організація відпочинку населення.

Хокей на траві

«Іскра» радує прихильників

Після тривалої перерви, пов'язаної із виступами збірної СРСР у чемпіонаті Європи, поновилися ігри першості Радянського Союзу з хокею на траві серед чоловічих клубів вищої ліги. І що дуже приємно, напролюд вдало виступає васильківська «Іскра», яка за набраними очками лідрує. Отож, є надія, що впродовж своєї історії команда з Київщини може стати призером чемпіонату. А якщо дуже по-

тарається, то й на «золото» зможе замахнутися.

У васильківців особливо надійна лінія оборони. Це помітно виразилося в двох воротах гравця збірної СРСР Букачкіна. Упевнено діють і його колеги Крестов та Фоміла. За їхніми спинами, мов за мурами, досвідчений воротар Домашев.

Трохи поступаються оборонним форвардам Шаронов, Фоміла, Іванов, які не кожного разу реалізують не-

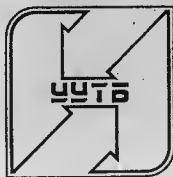
безпечні моменти, створені ними біля воріт суперників. Втім, і вони здатні поліпшити гру. Резерви хлопців мають чимали.

Що ж, ми можемо побажати «Іскрі» та її наставникові Сергієві Саварову і надалі так тримати!

Віктор ГЕНЧУК.

НА ЗМІНАХ: грають укрїнські клуби — «Іскра» (Васильків) та «Університет» (Чернівці).

Фото Михайла БОЧКА.

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА

допоможе у світі дефіцитів відшукати те, що вам потрібно!

У кого вигідно купити, кому продати — знаємо точно

ми!

Для реалізації на біржі пропонуємо: чорні та кольорові метали, ліс, цегноті, інші види промислової продукції, товари широкитку.

Торги проводяться два рази на місяць, найбільш — 17—18 липня, 31 липня — 1 серпня.

Перелік товарів і видів продукції

ви можете знайти у щотижневому «Посередник».

Запрошуємо вас узяти участь у торгах! Юридичні особи мають можливість придбати біржові місця.

Наш телефон: 228-56-84.

Телефони: 291-07-61, 291-07-57, 293-48-65.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради
Української РСР

Перший заступник
головного редактора
Анатолій ГОРЛОВ

Редакторіє:
Олександр БІЛИК
заступник головного
редактора

Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир
КОЛОДІМЕНСЬКИЙ

Леонід
САМОЯПЕНКО
заступник головного
редактора

Борис
СИДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій
СОПОНСЬКИЙ

Віталій СУДДА
відповідальний
секретар

НАД НОМЕРОМ
ПРАЦЮВАТИ:

Відповідальний
секретар
Віталій Судда.

Чергові редактори —
Віктор Межера,
Дмитро Дестяшків.

Автор жовтєв,
заступник секретаря —
Леонід Падунський.

Випусковий —
Леонід Кіосно.

Коректори:
Ірина Бабич,
Валентина Лукань,
Ольга Малиш,
Евгенія Орловська,
Олена Чоповська,
Галина Кельбан.

Верстальники:
Тетяна Балюк,
Алла Буднінкова,
Марія Солодюк,
Сергій Сивакімов.

Ліногетисти:
Валентина Чичиріо
Наталія Позиня.

Комбінат друку
видавництва
«Радянська Україна»
232047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Індекс 60955.

Тираж 184200.

Переплатити ціна
на рік 19 руб. 80 коп.

Зам. 03151341.